សុន្ទរកថា
ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
ថ្លែងក្នុង
សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពី
គោលនយោបាយ និង ទិសដៅនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

ថ្ងៃ អង្គារ ១០ រោច ខែ ចេត្រ ឆ្នាំ ខាល ចត្វាស័ក ព.ស. ២៥៦៥

ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២២

- ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ចម ប្រសិទ្ធ, ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ជា វ៉ាន់ដេត

-ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, ឯកអគ្គរាជទូត, ឯកអគ្គរដ្ឋទូត;

-ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី, ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និង អន្តរជាតិ ជាទីរាប់អាន !

ថ្ងៃនេះ, ខ្ញុំពិតជាមានកិត្តិយស និង ក្តីសោមនស្សក្រៃលែង ដោយបានមកចូលរួមថ្លែងសុន្ទរកថាបើកក្នុង សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពី "**គោលនយោបាយ និង ទិសដៅនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា**" ។ ឆ្លៀតឱកាសដ៏ប្រពៃនេះ, ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅ និង អំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, ឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី** ជាថ្នាក់ដឹកនាំ, មន្ត្រីរាជការ, តំណាងស្ថានទូត, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ, សមាគម, ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ធុរជន និង នវានុវត្តជន ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងកម្មវិធីនេះ, ទាំងនៅទីនេះដោយផ្ទាល់, និង ទាំងពីចម្ងាយតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ។

ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត គង់ ម៉ារី** អនុរដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ជាអគ្គលេខាធិការ នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល ដែលបានផ្តល់របាយការណ៍អំពីទិដ្ឋភាពទូទៅ និង អំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល, ជាពិសេស អំពីការវិវត្តយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech) នៅកម្ពុជា។ ខ្ញុំក៏សូមអគុណចំពោះ **ឯកឧត្តម រស់ សីលវ៉ា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ជាប្រធានក្រុមការងាររៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា សម្រាប់សុន្ទរកថាស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅ និង ប្រកបដោយអត្ថន័យ ដែលក្នុងនោះឯកឧត្តមបានអត្ថាធិប្បាយ ប្រកបដោយខ្លឹមសារពេញលេញ អំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ។

ថ្ងៃនេះ, យើងមានឱកាសជួបជុំគ្នាដោយផ្ទាល់ម្តងទៀត នៅក្នុងសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពីគោលនយោបាយ និង ទិសដៅនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។ ខ្ញុំនៅចាំបានថា, ខ្ញុំបានធ្វើជាអធិបតីនៅក្នុងសិក្ខាសាលាស្រដៀងគ្នានេះ គឺនៅក្នុងពិធីបើកសិក្ខា-សាលាថ្នាក់ជាតិស្តីពី “**គោលនយោបាយ និង ទិសដៅនៃសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលកម្ពុជា**” នាខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ តែប៉ុន្មានខែមុននឹងការរីករាលដាលនៃមេរោគជំងឺកូវីដ-១៩ នៅចុងឆ្នាំ ២០១៩។ ការគិតគូររៀបចំគោលនយោបាយនៅពេលនោះ បានដើរស្របនឹងបន្ទាត់ពេលវេលានៃតម្រូវការក្នុងការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល ដែលជួយឱ្យយើងអាចឆ្លើយតបនឹងវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ យ៉ាងណាមិញ, សម្រាប់សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះ នាឆ្នាំ ២០២៣, យើងស្ថិតនៅក្នុងដំណើរនៃការងើបឡើងវិញចេញពីវិបត្តិជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃមនុស្សជាតិ ហើយក៏ស្របពេលដែលមានតម្រូវការនៃការគិតគូរជាសកលអំពីការជំរុញប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ជាឧបករណ៍ដ៏មានសារៈសំខាន់ក្នុងការស្តារសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឡើងវិញ។ លើមូលដ្ឋាននេះ, គោលបំណងសំខាន់ៗនៃសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិនេះ គឺដើម្បីប្រមូលធាតុចូលពីអ្នកចូលរួមទាំងអស់ សម្រាប់កំណត់ទិសដៅ និង រៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និង ដើម្បីលើក-កម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការវិវត្តនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនាពេលបច្ចុប្បន្ន និង បញ្ហាប្រឈមនានាដែលតម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់នៅកម្ពុជា ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

នៅក្រោមម្លប់នៃសុខសន្តិភាព ក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍កន្លងមក ដែលជាសមិទ្ធផលមិនអាចកាត់ថ្លៃបាន នាំមកប្រជាជាតិយើងដោយ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ**

ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ក្រៅពីការកសាងសមិទ្ធផលរូបវន្ត, រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បាន និង កំពុងបន្តខិតខំរៀបចំ និង ដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ និង វិធានការជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីដោះស្រាយរាល់បញ្ហាប្រឈមនានា, ទាំងក្នុងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម, សំដៅធានាឱ្យបាននូវភាពអំណោយផលនៃបរិយាកាសធុរកិច្ច និង ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគ និង ពាណិជ្ជកម្ម, និងជាពិសេស, សំដៅពន្លឿនការធ្វើពិពិធកម្ម និង ពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។

ជាអកុសល, ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩, ដែលបានចាប់ផ្តើមឡើង នៅដើមឆ្នាំ ២០២០, បានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានមិនធ្លាប់មាន ដល់ផ្នែកសុខាភិបាល និង សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច, ទាំងក្នុងក្របខណ្ឌសកល, តំបន់ និង ផ្ទៃក្នុងប្រទេស ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ, មិនខុសពីបណ្តាប្រទេសដទៃក្នុងពិភពលោក, កម្ពុជា, ដែលមានសេដ្ឋកិច្ចបើកចំហ និង ងាយប្រែប្រួលទៅនឹងចរន្តសេដ្ឋកិច្ចខាងក្រៅ, បានទទួលរងផលប៉ះទង្គិច និង ការបន្ទចបង្អាក់ ទាំងក្នុងទិដ្ឋភាពសង្គម និង សេដ្ឋកិច្ច ។ ជាក់ស្តែង, ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិបានធ្លាក់ចុះ ក្នុងអត្រា **-៣,១%** ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃតម្រូវការសកល, ភាពរអាក់រអួលនៃខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្មសកល និង តំបន់, ការធ្លាក់ចុះនៃវំហូរមនុស្ស និង ការបាត់បង់ទំនុកចិត្តក្នុងការវិនិយោគ ។ ត្រង់ចំណុចនេះ, ខ្ញុំក៏សូមគូសបញ្ជាក់ថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាអាចនឹងរងផលប៉ះពាល់អាក្រក់ច្រើនជាងនេះ ក្នុងករណីពុំមានការដាក់ចេញវិធានការអន្តរាគមន៍ទាន់ពេល ប្រកបដោយភាពបត់បែន និង ប្រសិទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ជាបន្តបន្ទាប់កន្លងមក, សំដៅធានាលំនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និង រក្សាលំនឹងធុរកិច្ចរបស់វិស័យឯកជន ក្នុងលទ្ធភាពដែលអាចទ្រទ្រង់បាន ។

រហូតមកដល់ពេលនេះ, ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ជាមួយនឹងស្មារតីបុរេសកម្ម និង ភាពប្រយ័ត្នប្រយែងខ្ពស់, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវកញ្ចប់វិធានការអន្តរាគមន៍ ចំនួន **១០ ជុំ** ជាបន្តបន្ទាប់រួចមក ដើម្បីជួយស្រោចស្រង់វិស័យឯកជន និង រក្សាលំនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់កម្មករ-និយោជិតបម្រើការក្នុងវិស័យសំខាន់ៗ ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់យកការចាក់វ៉ាក់សាំងជា **វិធានការយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះ** ដើម្បីផ្តល់ការចាក់វ៉ាក់សាំងកូវីដ-១៩, ទាំងដូសមូលដ្ឋាន និង ដូសជំរុញ, ជូនប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប និង គ្រប់ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ ។ ជាលទ្ធផល, កម្ពុជា សម្រេចបានអត្រាខ្ពស់នៃចំនួនប្រជាជនទទួលបានវ៉ាក់សាំង រហូតដល់ជាង ៩០ % នៃប្រជាជនសរុប ដែលបាន និង កំពុងបង្កើត និង បង្កើន **ភាពស៊ាំសហគមន៍**។ ជាក់ស្តែង, ការជួបជុំគ្នានៅថ្ងៃនេះដោយ

ផ្ទាល់ ក្នុងរយៈពេលជាង ១ សប្តាហ៍ ក្រោយពីការប្រារព្ធពិធីចូលឆ្នាំខ្មែរជាធម្មតានាឆ្នាំនេះ បានបង្ហាញថា ភាពស៊ាំសហគមន៍របស់យើងមានភាពរឹងមាំ ដែលនឹងបន្តអនុញ្ញាតឱ្យកម្ពុជាមានទំនុកចិត្តកាន់តែខ្លាំងថែមទៀត ក្នុងការបើកប្រទេស និង សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមពេញលេញឡើងវិញ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០២១ មក, ដំណើរការចាក់វ៉ាក់សាំងជាសកល សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ដែលបានក្លាយជាមូលដ្ឋានចាំបាច់ សម្រាប់ការគិតគូរដាក់ចេញនូវយុទ្ធ-សាស្ត្រ និង គោលនយោបាយនានា ដើម្បីស្តារសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ដោយជារួម បាន និង កំពុងអនុញ្ញាតឱ្យសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច, ទាំងក្នុងកម្រិតជាតិ និង ឆ្លងដែន មានភាពសកម្ម និង បន្តមុខ-ងារ ជាប្រក្រតីឡើងវិញ ។ ជាក់ស្តែង, សេដ្ឋកិច្ចសកលបានបង្ហាញសញ្ញាងើបឡើងវិញ បន្ទាប់ពីបានធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកក្នុងឆ្នាំ ២០២០ និង ត្រូវបានវាយតម្លៃថា សម្រេចបានកំណើនប្រមាណ **៦,១%** ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ និង **៣,៦%** ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ដោយសារការដាក់ចេញនូវគោល-នយោបាយគាំទ្រផ្សេងៗជាច្រើន, ទាំងផ្នែករូបិយវត្ថុ និង ផ្នែកសារពើពន្ធ, គួបផ្សំនឹងការបន្តចាក់វ៉ាក់សាំងបានទូលំទូលាយ ទាំងក្នុងកម្រិតសកល និង តំបន់, សំដៅកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ និង ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, លទ្ធភាពនៃការលេចឡើងនូវលកចម្លងនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បណ្តាលមកពីវីរុសបំប្លែងខ្លួនថ្មីៗ, សង្គ្រាមពាណិជ្ជកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យា និង ភាពកាន់តែតានតឹងនៃភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និង បន្ទាប់ពីមានការលេចឡើងនូវសង្គ្រាមរុស្ស៊ី-អ៊ុយក្រែន គឺជាហានិភ័យចំពោះមុខដែលបាន និង កំពុងនាំមកនូវបច្ច័យអវិជ្ជមានយ៉ាងស្រួចស្រាល់ និង បន្តដាក់សម្ពាធលើមាគ៌ាងើបឡើងវិញ (recovery pathway) នៃសេដ្ឋកិច្ចសកល តាមរយៈការបង្អាក់ដំណើរការនៅតំបន់តំណភ្ជាប់សំខាន់ៗ នៃច្រវាក់ផលិតកម្មសកល និង ការកើនឡើងនូវថ្លៃថាមពល ដែលជាលទ្ធផលបង្កឱ្យមានការកើនឡើងនូវថ្លៃទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

ស្ថិតក្នុងបរិបទនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តប្តេជ្ញាជំរុញពន្លឿនវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តការដ្ឋានកែទម្រង់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ សំដៅកសាងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឱ្យកាន់តែរឹងមាំ និង មានភាពធន់ទៅនឹងវិបត្តិនាអនាគត ជាពិសេស ឆ្លើយតបបានទាន់ពេលវេលាទៅនឹងនិន្នាការសំខាន់ៗ និង

ការវិវត្តយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃព្រឹត្តិការណ៍នានាក្នុងតំបន់ និង សកល ។ ក្នុងស្មារតីនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវ **ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ និង កម្មវិធីស្តារ និង ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការរស់នៅជាមួយកូវីដ-១៩ តាមគន្លងប្រក្រតីភាពថ្មី សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២១-២០២៣** ក្នុងគោលបំណង "ស្តារសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្នុងពេលចំពោះមុខ និង រយៈពេលមធ្យម ឱ្យត្រឡប់ទៅវិថីនៃកំណើនជាសក្តានុពលរបស់ខ្លួន និង ពង្រឹងភាពធន់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និង បរិយាប័ន្ន ក្នុងរយៈពេលវែង" ដែលក្នុងនោះ បានគូសរំលេចអំពីសារៈសំខាន់នៃការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល (Digital Transformation) ក្នុងវិស័យសាធារណៈ និង ឯកជន ដើម្បីជំរុញល្បឿននៃការស្តារសេដ្ឋកិច្ចជាតិឱ្យបានលឿន និង ឆាប់រហ័សផងដែរ ។

ក្នុងយុគសម័យសកលភាវូបនីយកម្មឌីជីថល ដែលមានបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្ម ៤.0 ជានិន្នាការដឹកមុខ, បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលបានបោះជំហានយ៉ាងលឿន ហើយបានក្លាយជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់ជំរុញការគ្របដណ្តប់ និង ការតភ្ជាប់បណ្តាសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមនៅទូទាំងពិភពលោក ឱ្យកាន់តែស្អិតរមួត, ខិតជិតគ្នា និង អាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក ។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ, គ្រប់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច រាប់ទាំងវិស័យឧស្សាហកម្ម សេវាកម្ម កសិកម្ម និង ហិរញ្ញវត្ថុ, តំបន់ភូមិសាស្ត្រទាំងទីប្រជុំជន និង ជនបទ, ព្រមទាំងបុគ្គល ទាំងវ័យក្មេង និង ចំណាស់, សុទ្ធសឹងទទួលរងឥទ្ធិពលពីបច្ចេកវិទ្យា ជាពិសេស បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន និង បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ដែលបាន និង កំពុង៖ (១). កែប្រែរបៀបក្នុងការធ្វើធុរកិច្ច ឬម៉ូដែលធុរកិច្ច; (២). ផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់រស់នៅ ឬជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទង, ការស្វែងរកការងារ, ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារ ព្រមទាំងការបង្កើតគំនិតច្នៃប្រឌិត; និង (៣). ធ្វើឱ្យល្អប្រសើរនូវការផ្តល់សេវាសាធារណៈ, ទាំងវិសាលភាព និង គុណភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ មិនថាស្ថិតក្នុងកម្រិតអភិវឌ្ឍន៍បែបណា (regardless of development stage) នោះឡើយ, បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលអាចមានសក្តានុពលខ្ពស់ និង ទូលំទូលាយ ក្នុងការផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យបណ្តាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចកំពុងលូតលាស់ ឬកំពុងអភិវឌ្ឍ អាចចាប់យកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និង លោតផ្លោះពីឧស្សាហកម្មប្រពៃណី ទៅឧស្សាហកម្មទំនើបបាន ក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លី តាមរយៈ៖ (១). ការវិវត្តខ្លួនជាវិស័យចន្ទល់ក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច, (២). ការប្រែក្លាយជាកាតាលីករក្នុងការគាំទ្រ និង ជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗទៀត ជាពិសេស វិស័យជំរុញកំណើនមានស្រាប់ ឱ្យមានផលិតភាពខ្ពស់; និង (៣). ការផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យធុរជន និង វិនិយោគិនក្នុងស្រុក អាចភ្ជាប់ខ្លួនទៅនឹងខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្មតំបន់ និង សកល ក៏ដូចជាស្វែងរកភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការផលិតទំនិញ និង សេវាកម្ម ។

ដោយមើលឃើញពីសក្តានុពលនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញឱ្យអនុវត្ត "**ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឌីជីថលកម្ពុជា ២០២១-២០៣៥**" កាលពីឆ្នាំ ២០២១ និង បានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការនូវ "**គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលឌីជីថលកម្ពុជា ២០២២-២០៣៥**" ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ នេះ ដែលជាក្របខណ្ឌរួមក្នុងគោលដៅជំរុញដំណើរការបរិវត្តកម្មឌីជីថល លើគ្រប់តួអង្គ ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមជាតិកម្ពុជាទាំងមូល ។ តាមរយៈនេះ, គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល និង គណៈកម្មាធិការរដ្ឋាភិបាលឌីជីថល ត្រូវបានបង្កើតឡើង ជាយន្តការស្ថាប័នដឹកនាំសម្របសម្រួលអនុវត្តគោលនយោបាយឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យផងដែរ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី !

ឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ត្រូវបានចែកចេញជា ២ ធំៗ រួមមាន៖ (**ទី១) វិស័យហិរញ្ញវត្ថុធនាគារ** ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង, ការត្រួតពិនិត្យ, និង បញ្ញត្តិកម្មរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង(**២). វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ** ដែលគ្របដណ្តប់វិស័យធានារ៉ាប់រង និង សោធនឯកជន, មូលបត្រ, សន្តិសុខសង្គម, បរធនបាលកិច្ច, គណនេយ្យ និង សវនកម្ម, និង អចលនទ្រព្យ បញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង, ត្រួតពិនិត្យ និង បញ្ញត្តិកម្មរបស់អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលមាននិយ័តករក្រោមឱវាទជាសេនាធិការធ្វើនិយ័តកម្មតាមអនុវិស័យនីមួយៗនៃសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ។ តាមបែបប្រពៃណីនេះ, ការគ្រប់គ្រង, ការត្រួតពិនិត្យ, និង បញ្ញត្តិកម្មសុទ្ធតែធ្វើឡើងដោយប្រតិបត្តិករកណ្តាល ឬអន្តរការី ដើម្បីធានាបាននូវការគ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្សេងៗ និង ធានាការទុកចិត្ត។ យ៉ាងណាមិញ, ការងើបឡើងនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ, ដូចជា blockchain ឬ distributed ledger ជាដើម នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ បានធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរស៊ីជម្រៅនៅក្នុងរបៀបនៃការគ្រប់គ្រង និង ធ្វើបញ្ញត្តិកម្មនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញតាមរយៈការបាត់បង់នូវតួនាទីរបស់ប្រតិបត្តិករកណ្តាល ឬអន្តរការី **ហើយដែលត្រូវបានហៅថា វិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ** (Decentralized Finance) ដូចជាទីផ្សាររូបិយវត្ថុគ្រីបតូ (Cryptocurrency market) ដែលកំពុងមានការទាក់ទាញ និង ចាប់អារម្មណ៍ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ។

ក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ, ឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាសម្រេចបានសន្ទុះកំណើន និង បានចូលរួមកាន់តែខ្លាំងក្លាក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ជាពិសេស តាមរយៈការលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្ន ហិរញ្ញវត្ថុ, ទាំងនៅទីប្រជុំជន និង ជនបទ, ដែលជារួមត្រូវបានឆ្លុះ-

បញ្ជាំងឱ្យឃើញតាមរយៈការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនូវគ្រឹះស្ថានធនាគារ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និង គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ជាដើម ក្នុងវិសាលភាពវិស័យហិរញ្ញវត្ថុធនាគារ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ, អនុវិស័យផ្សេងៗនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារក៏បាន និង កំពុងចាប់ផ្តើមដុះលូតលាស់ជាបណ្តើរៗ ដែលនឹងមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការទាញប្រយោជន៍សម្រាប់ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិផងដែរ ។ ក្នុងន័យនេះ, ការបង្កើតអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ក៏មានគោលដៅដើម្បីបង្កើតយន្តការស្ថាប័នច្បាស់លាស់ និង មុតស្រួច ក្នុងការដឹកនាំអភិវឌ្ឍវិស័យនេះឱ្យបានខ្លាំងក្លាថែមទៀត ។ ការរីកចម្រើននៃវិស័យនេះ បានជំរុញឱ្យមានការទាក់ទាញក្នុងការបន្តវិនិយោគកាន់តែច្រើន លើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសក្នុងការបង្កើនសេវាកម្ម ឬផលិតផលនវានុវត្តន៍ និង ការចាប់យកឱកាសថ្មីៗ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់អតិថិជន ឬអ្នកប្រើប្រាស់ ជាពិសេស ក្នុងចំណោមក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់វ័យក្មេង ។ ជាក់ស្តែង, នៅក្នុងវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩, ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាដែលចាប់យក និង ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបានលឿន និង មុនគេ បានប្រែក្លាយវិបត្តិឱ្យទៅជាឱកាសថ្មីក្នុងការពង្រីកសេវារបស់ខ្លួនកាន់តែខ្លាំង និង មានភាពធន់ខ្ពស់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិនេះ។

ទន្ទឹមនេះ, បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ បាន និង កំពុងផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់នៃឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូលនៅក្នុងការផ្តល់ និង ការទទួលបានសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ, ដែលបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និង ខ្លាំងក្លា ក្នុងការគាំទ្រ និង ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច, តាមរយៈទិដ្ឋភាពចំនួន ៤ ធំៗ រួមមាន៖ **ទី១.** បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុអាចបង្កើនការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាព និង បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារការកាត់បន្ថយថ្លៃប្រតិបត្តិការ, ការសន្សំពេលវេលា និង ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការទទួលបានបទពិសោធន៍ថ្មី និង ប្លែក ពីសំណាក់អ្នកប្រើប្រាស់; **ទី២.** បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុមានសក្តានុពលក្នុងការបង្កើតទីផ្សារថ្មី (new market segments) ដែលពង្រឹងទីផ្សារមានស្រាប់ ជាពិសេសបង្កើតឱ្យមានអន្តរទំនាក់ទំនង និង ការផ្សាភ្ជាប់គ្នាកាន់តែជិតស្និទ្ធ រវាងសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុ និង សកម្មភាពមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (non-financial sectors) ដែលមានសក្តានុពល សម្រាប់ពន្លឿនប្រតិបត្តិការពិតប្រាកដ និង ប្រតិបត្តិការអនឡាញ (real and online transactions) ។ ការណ៍នេះមិនត្រឹមតែអាចបង្កើតឱកាសទីផ្សារថ្មីប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតប្រភពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មីផងដែរ; **ទី៣.** បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុអាចពង្រីកបរិយាប័ន្នកម្មហិរញ្ញវត្ថុ (financial inclusion) ក្នុងទិដ្ឋភាពជាចលករសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ តាមរយៈការផ្តល់ថ្នាលឌីជីថលដើម្បីទទួលបាន និង ប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ ដល់ប្រជាជនក្រីក្រ និង ពុំមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រាន់;

ទី៤. បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក៏មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការពង្រឹង និង ពង្រីកសហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម (SMEs) ដែលជាប្រភពសំខាន់សម្រាប់បង្កើត និង លើកកម្ពស់លក្ខខណ្ឌការងារ និង ជំរុញកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និង ចីរភាព។

ចំណែកឯវិស័យហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ គឺជាប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុថ្មីមួយសម្រាប់បំពេញបន្ថែមទៅលើប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុបែបប្រពៃណី, ហើយភាគច្រើន ជាប្រតិបត្តិការលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកិច្ចសន្យាឆ្លាតវៃ (Smart Contract) ដោយប្រើបច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain) និង មិនមានគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុជាអន្តរការីនោះឡើយ ។ មកដល់ពេលនេះ, ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain) សម្រាប់ទីផ្សាររូបិយវត្ថុគ្រីបតូ (Cryptocurrency market) ទោះបីជាមានភាពពុះកញ្ជ្រោលពីវិស័យឯកជន, រូបិយវត្ថុគ្រីបតូមិនបានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ដោយប្រទេសស្ទើរតែទាំងអស់នៅលើពិភពលោក។ ត្រង់ចំណុចនេះ ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ថា កន្លងមក, ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រួមជាមួយនឹងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា និង អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមួយ ដោយបានបញ្ជាក់ថា ការផ្សព្វផ្សាយ, ចរាចរ, ទិញលក់ និង ជួញដូរកាសអេឡិចត្រូនិក ដោយមិនមានអាជ្ញាប័ណ្ណពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច គឺជាសកម្មភាពខុសច្បាប់ ។ ជាការពិត, ការហាមឃាត់នេះសំដៅតែលើការ**ជួញដូរកាសអេឡិចត្រូនិកប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែមិនមែនមានន័យថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេនសម្រាប់គោលដៅផ្សេងឡើយ** ។ ត្បិតថា វិស័យហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការស្ថិតក្នុងភាពថ្មីស្រឡាង និង មិនទាន់មានការប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយនៅឡើយនៅកម្ពុជា, យើងត្រូវធ្វើការពិសោធន៍ដោយផ្ទាល់ និង សិក្សាស្វែងយល់ឱ្យបានកាន់តែច្បាស់លាស់ និង ស៊ីជម្រៅ ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ជាអតិបរមា និង កាត់បន្ថយហានិភ័យឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ពីបច្ចេកវិទ្យាបែបនេះ ហើយដែលខ្ញុំរំពឹងថា គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនេះនឹងជួយកំណត់ទិសដៅ និង ក្របខណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាបែបនេះបាននៅកម្ពុជា។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ និង ការពិភាក្សារបស់អ្នកជំនាញ, អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និង អ្នកប្រតិបត្តិផ្ទាល់ នៅក្នុងអង្គសិក្ខាសាលានេះ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា លទ្ធផលពីអ្វីដែលអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងពិភាក្សា ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរគោលនយោបាយមួយចំនួន ដូចជាៈ តើរដ្ឋាភិបាលមានតួនាទីដូចម្តេចក្នុងការជ្រោមជ្រែង និង លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ? តើវិសាលភាពនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុត្រូវកំណត់ត្រឹមកម្រិតណា?

តើត្រូវការរយៈពេលប៉ុន្មាន? តើវិស័យគន្លឹះណាខ្លះគួរត្រូវយកចិត្តទុកដាក់? និង សំខាន់ជាងនេះទៀត តើរដ្ឋាភិបាលត្រូវរៀបចំ ឬ កែប្រែបទបញ្ញត្តិ និង យន្តការអនុវត្តការងារដូចម្តេច ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និង ភាពស័ក្តិសិទ្ធិការងាររវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ សំដៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ជំរុញនវានុវត្តន៍ ក៏ដូចជាគ្រប់គ្រងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ? នៅក្នុងន័យនេះ, ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ និង ទាញការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុចពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមួយចំនួន ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពិចារណា និងតម្រង់ទិសការពិភាក្សារយៈពេល ២ ថ្ងៃនេះ ដូចខាងក្រោម៖

- **ទី១)**-គួរកំណត់គោលការណ៍គន្លឹះ ក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយ ម្យ៉ាង, ត្រូវរក្សាឱ្យបាននូវសង្គតិភាព ទៅនឹងទិសដៅនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធដែលត្រូវបានដាក់ចេញ និង ម្យ៉ាងទៀត, ត្រូវសំដៅដល់ **ការលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុ, ការរក្សាលំនឹងនៃស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និង ការបង្កើត និងបង្កើននវានុវត្តន៍ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។**
- **ទី២)**- គួរពិនិត្យលើអភិក្រម ៣ គឺ **ទទួលយក** (Adopt), **បន្សាំ** (Adapt), **និង នវានុវត្តបន្ថែម** (Innovate further)។ សម្រាប់កម្ពុជាដែលជាប្រទេសតូច និង កំពុងអភិវឌ្ឍ, អភិក្រមនេះ និង ផ្តល់ឱកាសឱ្យយើងអាចរៀនសូត្រ ដកស្រង់បទពិសោធន៍ បន្សាំ និង កែសម្រួល ដើម្បីបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការធ្វើនវានុវត្តន៍។
- **ទី៣)**- គួរត្រួតពិនិត្យ និង គិតគូរអំពីបទប្បញ្ញត្តិដែលអាចធានានូវគោលការណ៍ "**សមភាព**" ក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបង្កើតនូវសមាមាត្រ (Proportionality) នៃការធ្វើបញ្ញត្តិកម្ម រវាងអាជីវកម្មធំ និង អាជីវកម្មខ្នាតតូច ឬ ធុរកិច្ចថ្មី។ គោលការណ៍សមាមាត្រ នេះ នឹងអនុញ្ញាតឱ្យអាជីវកម្មតូច និង ថ្មីៗ មានឱកាសចូលរួមដោយស្របច្បាប់ ក្នុងការផ្តល់សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុបាន ។
- **ទី៤)**- គួរកំណត់ និង ធ្វើបញ្ជីអាទិភាពឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវឃ្នាស់បច្ចេកវិទ្យា ដែលត្រូវការចាំបាច់ជួយដល់ការកសាង និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូចមានក្នុងរបាយការណ៍**ឯកឧត្តមបណ្ឌិត គង់ ម៉ារី**, យើងបានរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យអនុវត្តឃ្នាស់បច្ចេកវិទ្យាមួយចំនួនរួចហើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំជឿថា នៅមានឃ្នាស់បច្ចេកវិទ្យាច្រើនទៀតដែលយើងត្រូវគិតគូររៀបចំឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា នឹងក្លាយជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ការទាក់ទាញវិនិយោគក្នុងស្រុក និង ក្រៅស្រុក, ការជំរុញការបង្កើតធុរកិច្ចថ្មី និង ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ការបង្កើនផលិតផល និង សេវាកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, និង ការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច ។ ដើម្បីធានាបាននូវការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយមួយដែលមានភាពប្រទាក់ក្រឡា មុតស្រួច និង គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, **ការបន្តប្រមូលធាតុចូលល្អៗ** ឱ្យបានកាន់តែច្រើន និង ជាក់លាក់ពីតួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យសំខាន់ៗនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងដំណើរតាក់តែងសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះពិតជាមានភាពចាំបាច់ ។ ក្នុងន័យនេះ, **ក្រុមការងាររៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា** ត្រូវបន្តរៀបចំសិក្ខាសាលាជាបន្តបន្ទាប់ទៅតាមអនុវិស័យអាទិភាព នៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។ បន្ថែមលើនេះ, ខ្ញុំក៏សូមស្នើឱ្យគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល ដោយសហការជាមួយនិយ័តករទាំងអស់ ទាំងក្នុងវិស័យធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំនៅកម្ពុជា ដែលជាវេទិកាថ្នាក់ជាតិ សម្រាប់បើកឱ្យមានការពិភាក្សា, ការចែករំលែក និង ការផ្លាស់ប្តូរយោបល់ ទូលំទូលាយពីគ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធ សំដៅប្រមូលកំណត់ឱ្យបាននូវបញ្ហាប្រឈម, កាលានុវត្តភាព និង ដំណោះស្រាយបែបបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ដែលនឹងជួយដល់ការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា តំណាងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជនទាំងក្នុងផ្នែកធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ, សមាគម, ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ធុរជន, និង នវានុវត្តជន ដែលបានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះ នឹងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការចែករំលែកចំណេះដឹង និង បទពិសោធន៍ និង ផ្តល់ជាធាតុចូល ដើម្បីបានជាទុនដ៏មានតម្លៃ សម្រាប់ក្រុមការងាររៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយក្នុងការចាប់ផ្តើមដំណើរការអនុវត្តការងារ ។ ជាងនេះទៅទៀត, ក្រុមការងារបច្ចេកទេសដែលជាសេនាធិការរបស់ **ក្រុមការងាររៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា** ត្រូវអនុវត្តតួនាទី និង ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវអភិក្រមការងារ ប្រកបដោយស្មារតីបុរេសកម្ម និង ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដើម្បីធានាបាននូវភាពជោគជ័យនៃការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះ។

ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី!

មុននឹងបញ្ចប់, ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ **ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី** ជាថ្នាក់ដឹកនាំ, មន្ត្រីរាជការ, តំណាង, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជនធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ, សមាគម, ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ធុរជន, និង នវានុវត្តជន ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះ ។

ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ និង វាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និង ក្រុមការងាររៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដែលបានរៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយនេះឡើង ។ ខ្ញុំសូមជូនពរឱ្យសិក្ខាសាលានេះ ដំណើរការប្រកបដោយផ្លែផ្កា ហើយសម្រេចបានលទ្ធផលតាមការរំពឹងទុក និង សូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូន **ឯកឧត្តម, លោកជំទាវ, អ្នកឧកញ៉ា, លោកឧកញ៉ា, លោក, លោកស្រី** នូវពុទ្ធពរទាំង ៤ ប្រការ គឺ៖ អាយុ, វណ្ណៈ, សុខៈ, ពលៈ និងចៀសឆ្ងាយពីជំងឺកូវីដ-១៩ ទាំងអស់គ្នា ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកនូវ "**សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពីគោលនយោបាយ និង ទិសដៅនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា**" ចាប់ពីពេលនេះតទៅ!

សូមអរគុណ!